REPUBLIKA HRVATSKA
Pravobranitelj za osobe s invaliditetom
Zagreb, 3. travnja 2018.

Priopćenje: Svjetski dan svjesnosti o autizmu

Povodom obilježavanja Svjetskog dana svjesnosti o autizmu upozoravamo nadležne institucije da protekle godine od posljednjeg obilježavanja nije došlo do bilo kakvog pomaka u poboljšanju sustava i zadovoljavanju specifičnih potreba osoba s autizmom i poremećajima iz autističnog spektra. Svake godine na ovaj dan postajemo sve više svjesni da za naše sugrađane s autizmom ponovo nema dovoljno sustavne podrške od najranije do odrasle dobi.

2015. godine Hrvatskom saboru uputili smo Posebno izvješće o zaštiti prava osoba s autizmom i poremećajima iz spektra autizma koje je bilo još jedno upozorenje da su nužne hitne i sveobuhvatne promjene u zaštiti prava ove kategorije osoba.
Prošle su gotovo četiri godine od početka rada na uspostavi sustava probira, rane dijagnostike i rane intervencije za djecu s poremećajima iz autističnog spektra. Nakon dvije godine rada različitih stručnjaka različitih struka i specijalizacija dovršen je Nacionalni okvir za probir i dijagnostiku djece s poremećajem iz spektra autizma - a rezultat je da ni do danas nemamo implementiran sustav probira i dijagnostike.
U pogledu rane intervencije i rehabilitacije djece s autizmom alarmantnim smo ocijenili stanje na području Slavonije u kojem nema niti jedne specijalizirane za djecu s autizmom.
Usluga rane intervencije nije dostupna ne samo djeci s autizmom, nego i svakom djetetu u riziku, stoga treba započeti s radom na uspostavi sustava rane intervencije, kako bi svako dijete u riziku za zdravi razvoj, dobilo potrebnu podršku neovisno o tome u kojem dijelu zemlje živi.
Ove godine ponovo ne svjedočimo bilo kakvim ozbiljnijim aktivnostima vezano uz razvoj sustavne skrbi i podrške osobama s teškoćama iz spektra autizma. Roditelji djece s autistični spektrom imaju pravo znati koji su razlozi odgađanja.
Imaju pravo znati kada će se Nacionalni okvir za probir i dijagnostiku djece s poremećajima iz spektra autizma od 0 - 7 godina, implementirati u zdravstveni sustav RH?
Imaju pravo znati gdje provesti dijagnostiku, gdje će osigurati ranu intervenciju, tko će im pomoći?
Imamo pravo saznati kada će se započeti ozbiljno i kvalitetno raditi na uspostavi sustava rane intervencije?
Ovo nisu samo retorička pitanja već izraz zabrinutosti, jer svako daljnje odgađanje djelovanja, znači izgubljeno vrijeme u kojemu propuštamo iskoristiti razvojne potencijale još jedne generacije djece. Konkretnim odlukama dokazuje se opredijeljenost za demografsku obnovu i skrb o najranjivijoj skupini našeg društva.
Ne nalazimo opravdanja za čekanje i odugovlačenje. Aktivnosti koje Vlada sada treba poduzeti ne ovise o financijskim sredstvima već predanosti važnosti ulaganja u ljudske resurse.